

משרד החינוך קיצץ שעות הוראה לילדים חולים המרותקים לבתיהם

המהלך הפוגע באלפי ילדים נעשה למרות שתקציב החברה המפעילה את התוכנית הולך וגדל. גם מורי הקבלן המלמדים בתוכנית נפגעו עם צמצום שעות העבודה שלהם

יבדן צור 10.10.2017 17:26

משרד החינוך קיצץ שעות הוראה לאלפי ילדים חולים המרותקים לבתיהם. זאת, למרות שהתקציב שמעביר המשרד לחברת קדימה מדע - היחידה שמעניקה את שירותי ההוראה לילדים החולים - הולך וגדל בשנים האחרונות. על פי החוק, שינוי בתוכנית צריך להיעשות בהיוועצות עם ועדת החינוך של הכנסת, אך היא כלל לא דנה בנושא.

בתוכנית משתתפים כיום כ-5,000 ילדים מגיל שלוש ועד כיתה י"ב, שלא מסוגלים להגיע למוסדות לימוד בשל מחלות ומגבלות רפואיות שונות. קדימה מדע, שזכתה במכרז להפעלת התוכנית ב-2015, הודיעה על השינוי בשעות ההוראה בכנס למורים שערכה בחודש שעבר. החל משנה זו, ילדים בגיל בית ספר יסודי זוכים לחמש שעות לימוד שבועיות בסיסיות במקום שש, וילדים בגיל על-יסודי זוכים לשבע שעות לימוד בסיסיות בשבוע במקום שמונה. גם הסיוע החינוכי שהילדים זוכים לו הופחת בשלוש שעות מדי שבוע. ההורים לא קיבלו הודעה על כך, ונודע להם על השינוי מהמורים. "כדי לקצץ שעה לילד במצב כזה צריך להיות ממש מנותק מהשטח", אמרה שרונה נמר ממטה מאבק ההורים למען חינוך ילדיהם החולים. לדבריה, מספר שעות ההוראה שמקבלים הילדים החולים זעום לעומת זה הניתן לילדים בבית ספר, וכל קיצוץ בו פוגע בהם. "כשתקציב החברה עולה ועולה והשעות של הילדים מקוצצות, זה פשוט לא מסתדר", הוסיפה. ואכן, בתשובה לשאלתה שהגיש ח"כ יוסי יונה (המחנה הציוני), כתבו במשרד החינוך כי התקציב שאושר לקדימה מדע ב-2015, אז זכתה החברה במכרז, היה קרוב ל-32 מיליון שקלים, ואילו ב-2017 הוא כבר גדל ליותר מ-45 מיליון. בתגובה לפניות של ח"כ יונה ועו"ד הרן רייכמן מהקליניקה למשפט ומדיניות חינוך באוניברסיטת חיפה, נמסר מלשכתו של יו"ר ועדת החינוך, ח"כ יעקב מרגי (ש"ס), כי הוועדה תקיים דיון דחוף בנושא מיד עם חזרת הכנסת מפגרה.

לצד הילדים, גם מורי הקבלן המלמדים בתוכנית נפגעים מקיצוצים. בקדימה מדע צמצמו את מספר השעות המרבי שהם יכולים לעבוד בשבוע מ-56 ל-43 שעות - ירידה של יותר מ-20%. כמו כן, לפי ארגון כוח לעובדים המאגד את עובדי התוכנית, עשרות מהם דיווחו כי לא שובצו לעבודה מתחילת שנת הלימודים או ששובצו למשרה חלקית בלבד. בחלק מהמקרים מדובר בירידה של 50% בהיקף העסקתם לעומת השנה שעברה.

המורה אילנה יוחננוב, שמלמדת בתוכנית ופעילה בוועד העובדים בה, סיפרה כי השינוי נעשה באופן חד-צדדי על ידי החברה וכי הוא מנוגד לחוזה ההעסקה של מורים רבים. "המשכורת שלי לחודש ספטמבר הסתכמה ב-3,600 שקלים, רציתי לבכות", היא אמרה. "אני מלמדת ילדים מכיתה א' ועד י"ב, מגישה לבגרות במקצועות כמו אזרחות והיסטוריה ועובדת גם עם ילדי חינוך מיוחד, ובכל זאת לא מצליחה להגיע להיקף משרה נורמטיבי. תנאים סוציאליים כמו שצריך אין לנו, משכורת בחופשות מערכת החינוך אין, ועכשיו גם מונעים מאתנו לעבוד הרבה שעות בשבוע כדי להגיע למשכורת נורמלית".

600 עובדי התוכנית, ובהם כ-450 מורים וכן קלינאי תקשורת, סייעות ומטפלים פרא-רפואיים, מנהלים משא ומתן עם קדימה מדע על הסכם קיבוצי שישפר את תנאי העסקתם במשך יותר משנה. למרות שעבודתם מורכבת מאוד - שכן הם עובדים עם ילדים הסובלים מקשיים פיזיים קשים, ולעתים גם מנזק מוחי - במשכורתם של המורים אין כל ביטוי לוותק ולניסיון שצברו בתוכנית, או להכרה בתארים מתקדמים. הם גם לא מקבלים שכר בחופשות מערכת החינוך ואינם זכאים לקרן השתלמות, ורבים מהם אינם יודעים מתי יתחילו את שנת הלימודים וכמה תלמידים יהיו להם - נתון המשפיע על משכורתם.

רכז ענף החינוך בכוח לעובדים, מרטין וילר, אמר כי המשא ומתן בין המורים לקדימה מדע תקוע מאז תחילת שנת הלימודים. "מאז אוגוסט לא קיבלנו הצעה רלוונטית חדשה מהחברה. בינתיים יש לנו מורים שמחכים יותר מחודש בבית בלי שנותנים להם עבודה, וההרגשה היא שקדימה מדע רוצה

להפוך את ההוראה לילדים חולים ממקצוע לעיסוק צדדי. לפני הסכם קיבוצי הם צריכים לספק למורים שלהם שחותמים אבטלה יכולת להתפרנס בכבוד".

בעוד שמורים רבים כלל לא מקבלים שעות עבודה, קדימה מדע ממשיכה בגיוס של מורים נוספים לשורותיה. ובכל זאת, הורים מספרים כי החברה לא מספקת להם מורים ואנשי מקצוע אחרים הדרושים להם. "הם טוענים שחסרים להם מורים, אבל יש מורים שמתים לקבל עבודה", אמרה נמר ממטה ההורים. "הבן שלי הוא תלמיד תיכון והם ביקשו ממנהל בית הספר שלו לחפש עבורו מורה לספרות. כמונו יש הרבה הורים אחרים שמפרסמים הודעות ומחפשים מורים לילדים שלהם באופן עצמאי".

ח"כ יונה, שמלווה את מאבקם של המורים והילדים החולים, אמר כי "הקיצוץ בשעות הלימוד שאישר משרד החינוך הוא מעשה נפשע. גם ככה ילדים אלו לומדים מספר מועט של שעות ביחס לתלמיד במערכת החינוך הרגילה". לדבריו, קדימה מדע מעסיקה את המורים בהעסקה קבלנית תוך פגיעה בזכויותיהם הסוציאליות ביחס למורים שמעסיק משרד החינוך. "בדיון בכנסת משרד החינוך יצטרך להסביר מה נעשה עם הכסף שהוא מעביר לקדימה מדע", הוסיף יונה.

ממשרד החינוך נמסר בתגובה: "מהנתונים שיש בידינו, מספר התלמידים השנה גדל ביחס לשנה שעברה, אולם כל התלמידים החולים מקבלים שירותים בהתאם לתוכנית אישית שנבנתה עבורם. המשרד מפקח אחר עבודת הזכיון אשר זכה במכרז, ומוודא שהוא פועל לפי הנהלים ולפי דרישות המכרז, בתיאום עם בתי הספר ויתר גורמי המקצוע. כמו כן, המשרד מקבל מהזכיון דו"חות שוטפים ומתקיימות ישיבות מעקב קבועות".

מקדימה מדע נמסר כי החברה פועלת בהתאם להנחיות משרד החינוך, שקובע את "קריטריון שעות הלימוד של הילדים החולים הלומדים בביתם". לפי החברה, "בשלוש השנים האחרונות חל גידול ניכר במספר התלמידים הלומדים בתוכנית שלבים". בנוגע להיקף ההעסקה של המורים נמסר כי הוא צפוי לגדול כיוון ש"מרבית התלמידים החדשים האמורים להצטרף לתוכנית מופנים על ידי בתי הספר להסדרת אישורים רק לאחר פתיחת שנת הלימודים. כפועל יוצא, רק אחרי החגים... הם יצטרפו לתוכנית שלבים". בחברה הדגישו כי "גיוס מורים נוספים מתבצע רק כאשר לא מתאפשר מתן מענה הולם מתוך מאגר מורי התוכנית הקיים" והתייחסו גם למשא ומתן עם ועד המורים: "אנו פועלים למציאת פתרון מוסכם ומאוזן, מתוך הכרה בחשיבותם הרבה של עובדי התוכנית", מסרו בחברה בנושא.